

UCHWAŁA NR XXXI /209 /2005
RADY GMINY W DOBRONIU
z dnia 29 listopada 2005 r.

w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobroń.

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 i Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 80, poz.717 i Nr 162, poz.1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz.1055 i Nr 116, poz.1203, Dz.U. z 2005 r. Nr 172,poz.1441) oraz art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej(Dz.U. Nr 64, poz.593, Nr 99, poz.1001 i Nr 273, poz.2703 , Dz.U. z 2005 r. Nr 64, poz.565, Nr 94,poz.788,,Nr 164,poz.1366, Nr 179, poz.1487) Rada Gminy w Dobroniu uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobroń stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały nr XXXI/209/05
Rady Gminy w Dobroniu
z dnia 29 listopada 2005 r.

Strategia

Rozwiązywania Problemów

Společnych

Gminy Dobroń

Dobroń 2005

1. Wstęp

We współczesnym świecie mamy do czynienia z występowaniem różnego rodzaju kryzysów. Powodują one wzrost bezrobocia i pogorszenie warunków bytu ludności, zwiększenie strefy ubóstwa. Istniejące zagrożenia powinny być dostrzegane i uwzględnione w polityce gospodarczej i społecznej państwa. Winny ona zapobiegać przede wszystkim kryzysom gospodarczym, ograniczać ich negatywne skutki oraz rozwiązywać kwestie społeczne, w tym szczególnie dotyczące bezrobocia i związanej z nim sfery ubóstwa.

Transformacje zachodzące w gminie niosą za sobą pozytywne i negatywne skutki społeczne. Znaczna grupa bezrobotnych naszej gminy stają się świadczeniobiorcami pomocy społecznej i narażona jest na długotrwałą marginalizację materialno – społeczną.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczane na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem naszego ośrodka jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodziną egzystencję, dać szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewnić skuteczną realizację ról społecznych i stworzyć możliwości rozwoju.

Skutecznie pomóc – to znaczy także pozbawić uprawnień do pomocy społecznej poprzez usunięcie bądź ograniczenie dysfunkcji, wyprowadzić z grupy ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to tylko możliwe. Skuteczność takich działań jest uwarunkowana kompleksowym podejściem do problemu i wprowadzeniem systemowych rozwiązań.

Proces urzeczywistniania takiego systemu wymaga opracowania długofalowego programu rozwoju, zakładając powiązanie wszystkich obszarów w spójny i wielofunkcyjny system instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Dobroń wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy Dobroń, na ich niezaspokojone potrzeby oraz wytycza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, dolegliwych i negatywnych, a także zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian.

Jest średniookresowym dokumentem planistycznym, uwzględniającym w szczególności programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, mające na celu wspieranie grup szczególnego ryzyka.

Dokument został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych i analiz oraz materiały przygotowane przez referaty Urzędu Gminy i jednostki administracji publicznej. Przyjęte w nim koncepcje wskazujące sposoby zaradzania problemom dotyczą **okresu 8 lat od 2005 roku do 2013 roku.**

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych jest zgodna z programem „Polityki Prorodzinnej Państwa”, przyjętym przez Radę Ministrów w listopadzie 1999 roku.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest w pełni zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności z zasadą pomocniczości i współodpowiedzialności. Wszelkie podejmowane przedsięwzięcia będą prowadzone w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów (zasoby ludzkie i instytucjonalne) działających w sferze publicznej:

- nieformalnych (bliższa i dalsza rodzina, kręgi koleżeńsko-przyjacielskie, sąsiedzi),

- instytucji publicznych rządowych i samorządowych,
- organizacji pozarządowych,
- biznesu.

Działania, które będą podejmowane w odpowiedzi na faktyczne potrzeby i problemy mieszkańców, będą realizowane na trzech poziomach:

- **profilaktyki**, czyli zapobieganiu powstawaniu niekorzystnych zjawisk jako działania o charakterze priorytetowym,
- **pomocy doraźnej**, czyli świadczeniu natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- **długofalowych programów naprawczych** zmierzających do rozwiązania lub przynajmniej zminimalizowania problemów społecznych i lokalnych.

Działania będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej, pod pojęciem wykluczenia należy rozumieć: brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Do grup najbardziej zagrożonych zjawiskiem wykluczenia należy zaliczyć:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujących się poza rodziną,
- osoby bezrobotne, w tym w szczególności długotrwale oraz kobiety pozostające poza rynkiem pracy,
- kobiety samotnie wychowujące dzieci,
- ofiary patologii życia rodzinnego,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych,
- niepełnosprawnych i przewlekle chorych,
- osoby psychicznie chore,
- starsze osoby samotne,
- osoby opuszczające zakłady karne.

Głównym narzędziem stosowanym w celu dokonania pozytywnych zmian będzie praca socjalna rozumiana jako wszelkie działania typu prospołecznego, których celem jest podtrzymywanie, chronienie lub rozwijanie interesów jednostek, rodzin, grup i społeczności.

Celem podejmowanych działań będzie nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji, w jakiej znalazło się wiele rodzin na terenie gminy Dobroń, ale również usuwanie przyczyn zaistniałej sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu. W tym znaczeniu działania z zakresu pracy socjalnej będą polegały na udzielaniu pomocy wszystkim tym, którzy nie posiadają środków do egzystencji godnej człowieka.

Bibliografia:

- Program „Polityka Prorodzinna Państwa” na lata 2000-2010 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 3 listopada 1999 roku
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej
- Zeszyt Pracy Socjalnej Nr 1
- Chantal Millon – Delsol – „Zasada pomocniczości” – Kraków 1995 r.

2. Diagnoza.

2.1 Charakterystyka gminy.

Gmina Dobroń położona jest w powiecie pabianickim, w centralnej części województwa łódzkiego. Od północy i wschodu graniczy z terenem miasta i gminy Pabianice, od południowego wschodu z gminą Dłutów, od południa i zachodu z gminą Łask, a od północnego zachodu z gminą Wodzierady.

Powierzchnia gminy wynosi 9437 ha .

Większość obszaru gminy leży na wysokości 170 m n.p.m. Gmina Dobroń położona jest w obrębie Wysoczyzny Łaskiej.

Na krajobraz gminy Dobroń składają się formy dolinne, płaskie i faliste wysoczyzny, wały wydmore, zagłębienia bezodpływowe.

Przez południową część gminy przepływa rzeka Grabia, rzeka na całej długości jej przepływu przez gminę stanowi obszar krajobrazu chronionego.

Bezpośrednie sąsiedztwo Pabianic i bliskość Łodzi, walory krajobrazowe rzeki, piękne kompleksy leśne, liczne wydmy wpłynęły na dużą atrakcyjność wypoczynkową tych terenów.

Gmina Dobroń charakteryzuje się dobrym układem komunikacyjnym, na który składa się sieć drogowa i linia kolejowa. Do układu dróg publicznych należą : drogi krajowe , powiatowe i gminne. Ze wschodu na zachód przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 14 relacji Łódź-Pabianice-Łask-Sieradz-Wrocław oraz wzdłuż południowo-zachodniej granicy gminy na niewielkim odcinku –droga krajowa nr 44 relacji Łask-Piotrków Tryb.-Sulejów-Opoczno-Radom –Puławy-Kurów(Lublin).

Na obszarze gminy występują następujące funkcje i rodzaje działalności:

- funkcja rolnicza (dominująca),
- rekreacyjna, rozwinięta nad rzeką Grabią oraz w pobliżu kompleksów leśnych w sołectwach: Barycz, Morgi, Ldzań, Przygoń,
- działalności gospodarczej (zakłady produkcyjne, produkcyjno-usługowe, handel: duże zakłady w Dobroniu ZPH Jantów-producent win, Serwis Skody „Bednarek” autoryzowana stacja obsługi, Mykogen Orpelów Numerki –wytwórnia podłoża do produkcji pieczarek, PPH Mikłasz-producent artykułów spożywczych (mrożonki), „Agra” – producent masztów flagowych, STALPLAST – producentów części metalowych i urządzeń, KOLOR 2 – fabryka mebli biurowych i kuchennych, Keno – producent dywaników, Precyzmet – producent obudów metalowych, PPH Viola – producent bielizny damskiej, Przedsiębiorstwo Odzieżowe KORCZAK Sp.zo.o., PPH ANKOR w Róży – skup produktów rolnych oraz przetwórstwa warzyw i produktów mięsnych, „Kilargo” w Chechle I, producent lodów, COEMI –producent strojów sportowych,PPHU „Danex” i „Czwórka” –sieć sklepów w Dobroniu, Hotel „Unia” w Przygoniu, WNUK Szkołka Krzewów Ozdobnych w Dobroniu Dużym,
- drobna wytwórczość i usługi: Barycz, Dobroń, Chechło I, Chechło II .

Gmina Dobroń jest typowo rolniczą gminą. Z rolnictwa utrzymuje się około 60 % mieszkańców. Indywidualnych gospodarstw rolnych było 674, według źródeł utrzymania praca w gospodarstwie rolnym stanowiła główne źródło utrzymania dla 328 gospodarstw.

Innym znaczącym źródłem utrzymania na obszarze gminy jest przemysł oraz edukacja.

Miernikiem aktywności społecznej i ekonomicznej mieszkańców jest liczba zarejestrowanych

w systemie regon podmiotów gospodarczych. Działalność tę prowadzi 414 podmiotów gospodarczych, 73 –stanowią zakłady produkcyjne, 130 usługowe, 6-przemysłowe, 45-handlowe, 43- remontowo-budowlane, 28-transportowe, 18-gastronomiczne, 66-krawieckie i dziewiarskie i 22 –inne. Najwięcej podmiotów gospodarczych skupia się w czterech wsiach , tj. Dobroń (154), Chechło I (75) i Chechło II (66), Orpelów (34). Niewątpliwie wiąże się to z dostępnością komunikacyjną.Najmniejsze ilości prywatnych przedsiębiorców znajdują się w takich wsiach: Markówka (5), Poleszyn (6), Wincentów (6) i Wymysłów (7).

2.2 Przedmiot i zakres diagnozy

Materiałem wyjściowym do prac nad gminną strategią rozwiązywania problemów społecznych były wyniki – prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu na przestrzeni kilku lat – analiz kwestii społecznych, w tym przede wszystkim problemów i potrzeb zgłaszanych przez klientów ubiegających się o pomoc. Zostały one uzupełnione przez wyniki analiz prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, referaty Urzędu Gminy w Dobroniu , Komendę Policji w Pabianicach .

Przedmiotem diagnozy są poszczególne i charakterystyczne dla różnych grup społecznych problemy o najwyższym stopniu dolegliwości, takie jak: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, samotne wychowywanie dzieci, starość, uzależnienia, przemoc, które wymagają podejmowania wszechstronnych działań w celu przeciwdziałania sytuacjom krytycznym w życiu jednostek i zbiorowości, poprawy ich warunków bytowych oraz wyrównywania różnic socjalnych w wielu obszarach aktywności społecznej.

2.3 Diagnoza problemów społecznych gminy Dobroń.

Codziennemu życiu mieszkańców gminy Dobroń towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenia. Jak wynika z danych Urzędu Gminy w Dobroniu wg stanu na dzień 31 października 2005 roku, gminę zamieszkuje 6595 mieszkańców, wśród których:

- 3.205 stanowią mężczyźni,
- 3.390 kobiety.

Tabela 1. Charakterystyka mieszkańców gminy Dobroń w roku 2005

Wyszczególnienie	2005
	Gmina Dobroń
Ludność	
Ogółem	6.595
Mężczyźni	3.205
Kobiety	3.390
Ludność na km ²	70
Struktura wieku	
Wiek przedprodukcyjny	1.478
Wiek produkcyjny	4.100

Wiek poprodukcyjny	1.017
--------------------	-------

Źródło: Referat Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Dobroniu – stan na dzień 31.10.2005 r.

Z danych wynika, że dominującą grupą są osoby w wieku produkcyjnym, na kolejnym miejscu znajdują się osoby w wieku przedprodukcyjnym, najmniejszy jest natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że gminę Dobroń można uznać za gminę ludzi młodych. Średnia gęstość zaludnienia wynosi około 70 osoby na km². Najgęściej zaludniona i najbardziej zurbanizowana jest część środkowa gminy. Tu leżą najbardziej zaludnione wsie (stan na 31.XII.2004 r.): Dobroń z liczbą mieszkańców 1.667 osób, Chechło I - 886 osób, Chechło II - 798 osób. Te miejscowości skupiają ponad 50 % ludności całej gminy.

Funkcjonuje w nich najwięcej podmiotów gospodarczych (ok. 70 % całej gminy). Zabudowa mieszkaniowa jest charakterystyczna dla osiedli jednorodzinnych. Do środkowej części gminy, choć już o nieco innym charakterze i mniejszej urbanizacji niż miejscowości wyżej wymienione zaliczyć można: Dobroń Duży – 403 osoby, Mogilno Duże – 254 osoby, Mogilno Małe – 432 osoby, Orpelów – 384 osoby, Orpelów Numerki – 208 osób.

Zmiany wielkości populacji na przestrzeni ostatnich lat są niewielkie. Ogólna liczba ludności gminy z roku na rok jest większa, a w ostatnich 6 latach wykazuje tendencję wzrostową.

Saldo migracji utrzymuje się na poziomie dodatnim.

Sytuacja mieszkaniowa

Na dzień 31.10.2005 rok gmina Dobroń dysponuje 32 lokalami mieszkalnymi (w tym 2 lokale socjalne), w których łącznie zameldowanych jest 87 osób. Liczba lokali zamieszkałych wynosi 29. Lokalami administruje Urząd Gminy w Dobroniu.

Na dzień 31.10.2005 rok o mieszkania wystąpiło 10 rodzin. Jest to jednak zapotrzebowanie na mieszkania tanie w utrzymaniu, których gmina nie posiada. Lokale istniejące wymagają remontów, które są stopniowo wykonywane, lecz nie na taką skalę, aby zaspokoić potrzeby. Brakuje również lokali socjalnych.

Bezrobocie i rynek pracy

Przemiany społeczno-gospodarcze, zachodzące w kraju, wpłynęły niekorzystnie na sytuację gminy i jego mieszkańców, poprzez nasilenie się wielu kwestii społecznych, w znaczący sposób utrudniających funkcjonowanie osób i rodzin. Zjawisko bezrobocia dotyka wszystkie grupy wiekowe i zawodowe, niezależnie od wykształcenia i płci. Na dzień 31 grudnia 2004 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach zarejestrowanych było 516 osób bezrobotnych z gminy Dobroń. W tej liczbie 109 osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych. W porównaniu do 2003 roku wzrost bezrobotnych o 26 osób. Osób długotrwale bezrobotnych 279, w tym 149 kobiet.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w gminie Dobroń

	grudzień 2002 r.	grudzień 2003 r.	grudzień 2004 r.
Gmina Dobroń	517	490	516

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach

Dominującą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne i bez prawa do zasiłku – (zasiłku takiego nie pobiera około 80 % ogółu bezrobotnych).

Wynikiem długotrwałego bezrobocia są bardzo poważne zmiany w psychice osób bezrobotnych oraz ich izolacja społeczna. Dla części tych osób, bezrobocie staje się w coraz większym stopniu sposobem życia, w związku z czym ich aktywizacja społeczno-zawodowa jest bardzo trudna. Wymaga ona zastosowania zupełnie innych metod pracy oraz poświęcenia znacznie dłuższego czasu. Długotrwale bezrobocie stwarza też zagrożenie patologią społeczną, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostek dotkniętych tym problemem oraz ich rodzin, co z kolei często prowadzi do społecznego wykluczenia.

Szczególnie dotkliwe jest bezrobocie w przypadku osób powyżej 45 roku życia. Brak pracy odbiera tym ludziom szansę na godne życie. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby bezrobotne powyżej 45 roku życia mają często za sobą długoletni staż pracy. Dla pracodawców są jednak zbyt zaawansowani wiekowo, by ich zatrudnić, a posiadają zbyt krótki staż pracy lub są za młodzi, by przysługiwały im świadczenia przedemerytalne lub emerytalne.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach osoby z terenu naszej gminy powyżej 45 roku życia stanowią około 30% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Dobroń.

Cechą charakterystyczną jest niskie wykształcenie. Najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe - 198 osoby, w tym 69 kobiet. Z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej jest 172 osoby, w tym 54 kobiety. Liczną grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z policealnym i średnim zawodowym wykształceniem, aż 96 osób, ze średnim ogólnokształcącym 38 osoby i z wykształceniem wyższym 12 osób.

Tabela 3. Poziom bezrobocia w gminie Dobroń

Wykształcenie	
Wyższe	12
Policealne i średnie zawodowe	96
Średnie ogólnokształcące	38
Zasadnicze zawodowe	198
Gimnazjalne i poniżej	172
Razem:	516

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach – stan na dzień, 31 grudnia 2004 r.

Nie ominęło gminy Dobroń również zjawisko pracy nie rejestrowanej: praca na „czarno” jest dla bezrobotnych często jedyną możliwością znalezienia zatrudnienia.

Nielegalne zatrudnienie podejmują najczęściej osoby o niskich bądź średnich kwalifikacjach, a występuje ono wśród wszystkich kategorii wiekowych. Główną przyczyną podjęcia tego typu

zatrudnienia jest ze strony pracownika chęć poprawy sytuacji materialnej, brak możliwości znalezienia pracy legalnej, zaś dla pracodawcy obniżenie kosztów pracy. Praca w szarej strefie może wiązać się z trudnymi warunkami, niezgodnymi z normami bezpieczeństwa. Głównie ze względu na obawy pracowników o utratę nawet takiej formy zatrudnienia, trwają oni często w sytuacji uwłaczającej godności, bez ubezpieczenia, bez przyszłości.

Sprawami bezrobocia i przeciwdziałaniem temu zjawisku na terenie gminy Dobroń zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach. Działania te nie są jednak do końca skuteczne, ze względu na niewielki przyrost nowych miejsc pracy oraz brak firm realizujących formę zatrudnienia socjalnego, która jest szczególnie korzystna w przypadku osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Pomoc społeczna i jej klienci

Pomoc społeczna - jako element polityki społecznej państwa - ma za zadanie wspomagać osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie takim sytuacjom, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Niekorzystna sytuacja na rynku pracy, nasilenie problemów społecznych powoduje, że duża grupa osób z terenu gminy nie radzi sobie we własnym zakresie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwiązywaniem codziennych problemów. Stąd też od kilku lat liczba klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroniu nie maleje. W roku 2004 z różnych form pomocy skorzystało 273 środowiska, w których żyje 878 osób.

Wśród 273 środowiskach – klientów Ośrodka Pomocy głównymi przyczynami zgłaszania się o pomoc były (wybrany został jeden dominujący problem):

- 1/ **bezrobocie** - dotyczyło 94 środowiska, co stanowi 34,4 % ogółu korzystających z pomocy w 2004 roku,
- 2/ **niepełnosprawność** - dotyczyła 33 środowiska (12 %),
- 3/ **długotrwała choroba** – dotyczyła 27 środowisk (0,9 %),
- 4/ **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (rodziny niepełne, wielodzietne)**– dotyczyła 76 środowisk (27,8 %),
- 5/ **alkoholizm** – dotyczyło 36 środowisk (13 %),
- 6/ **ochrona macierzyństwa** – 5 środowisk,
- 7/ **trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego** –2 środowiska

Z przedstawionych danych wynika, że dominującym problemem powodującym zgłaszanie się o pomoc było bezrobocie, które dotyczyło 34,4 % ogółu klientów Ośrodka.

Należy zwrócić uwagę, iż w ponad 50% środowisk korzystających z pomocy występuje więcej niż jeden problem.

Środowiska zgłaszające się o pomoc w roku 2004 były objęte różnymi formami pomocy materialnej i pozamaterialnej:

- 1/ pomocą finansowa lub w naturze objętych zostało – 273 środowiska,
- 2/ z pomocy w formie posiłków skorzystało 134 dzieci z 57 rodzin,
- 3/ z usług opiekuńczych świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu skorzystało 9 osób,
- 4/ ponad 20 osób skorzystało z poradnictwa prawnego lub psychologicznego,
- 5/ w stosunku do 85 środowisk prowadzone były działania z zakresu pracy socjalnej.

Dane jednoznacznie wskazują, że największa liczba środowisk korzystała z pomocy w formie różnorodnych zasiłków wypłacanych w formie pieniężnej lub rzeczowej. W tej liczbie można wyodrębnić dwie kategorie klientów:

1. Środowiska korzystające z pomocy długotrwałej (powyżej jednego roku, zgłaszające się po pomoc systematycznie przez cały rok), których było 204, co stanowi około 75 % środowisk korzystających z pomocy finansowej.
2. Środowiska korzystające z pomocy sporadycznie – 69, stanowi to ponad 25 % ogółu korzystających.

Z naszych danych wynika, że $\frac{3}{4}$ środowisk stanowią te, które objęte są pomocą w sposób ciągły lub przez dłuższy okres czasu. Większość tych osób można uznać za „uzależnione” od pomocy społecznej. Osoby te bycie klientem ośrodka traktują jak sposób na życie. Cechą charakterystyczną tej grupy są postawy roszczeniowe i wyuczona bezradność. Niejednokrotnie „wzorzec klienta pomocy społecznej” przekazywany jest z pokolenia na pokolenie i grupę tą można też uznać za wykluczoną społecznie.

Praca na rzecz usamodzielnienia tej grupy osób jest szczególnie trudna i wymaga czasu.

Od kilku lat następuje wzrost zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej, w tym zasiłków o charakterze obligatoryjnym. Do 2000 roku podstawową formą pomocy dla najuboższych rodzin była pomoc w formie okresowej, w średniej kwocie ok. 161 zł.

W roku 2001 z powodu braku dotacji zasiłek okresowy nie był wypłacany w ogóle (tabela nr 5). Zmniejszyła się również częstotliwość wypłacania zasiłku okresowego. W tej sytuacji koszt świadczenia bieżącej pomocy na zaspokojenie codziennych potrzeb osób i rodzin spadł na gminę.

Tabela 4. Koszt świadczeń pomocy społecznej

	2001	2002	2003	2004
Koszt świadczeń pomocy ogółem	538.619	727.565	588.894	269.958
w tym:				
w ramach zadań własnych	6 111.74	2 120.55	4 141.89	4 141.43
w ramach zadań zleconych	426.873	607.013	447.000	4 128.52

Tabela 5. Średnia wysokość niektórych zasiłków w latach 2000-2004

L A T A	Zasiłki celowe	Zasiłki okresowe
	Średnia wysokość w zł	Średnia wysokość w zł
2000	429	161
2001	765	-
2002	445	235
2003	220	112
2004	292	82

Niska pomoc nieadekwatna do występujących potrzeb, wzbudza często frustrację wśród osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Braków finansowych nie da się zaspokoić przy pomocy świadczeń o charakterze pozamaterialnym, które mogą być jedynie wspomagające, podtrzymujące.

Zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz mieszkańców gminy Dobroń realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem:

- 1/ **pracowników socjalnych**, do zadań których należy, m.in: dokonywanie oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniem różnorodnych form pomocy, prowadzenie pracy socjalnej, współpraca z lokalnymi instytucjami;
- 2/ **komórki świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych**, która zajmuje się przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej oraz sporządzaniem bilansu potrzeb środków finansowych na realizację tych zadań.

Uzależnienia i problemy z nimi związane

Jedną z poważniejszych kwestii społecznych, będących powodem problemów osobistych i rodzinnych są uzależnienia: od nikotyny, alkoholu i narkotyków.

Prowadzą one do utraty zdrowia oraz rodzą takie problemy jak: przemoc, rozpad rodzin, przestępczość, itp. Pierwszy problem niestety nie jest na terenie gminy zdiagnozowany, choć stanowi ważki problem. Lepiej przedstawia się sytuacja w zakresie diagnozy uzależnień od alkoholu, choć i te dane nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji. Powodem jest fakt, że problem ten często jest ukrywany przez osoby oraz rodziny, których on dotyczy, nie utożsamiają się z nim. Uzależnienie od alkoholu negatywnie wpływa na osoby go nadużywające przyczyniając się do powstawania wielu poważnych schorzeń będących często powodem niepełnosprawności. Najczęściej staje się przyczyną zaburzeń życia rodzinnego (konflikty, ubóstwo, przemoc, itp.) oraz konfliktów z prawem.

W 2003 roku przeprowadzono całkowicie anonimowe badania ankietowe – używanie alkoholu i środków odurzających przez dzieci i młodzież szkolną.

Jak wynika z przedłożonego raportu grupa badawcza uczniów szkoły podstawowej nie miała „doświadczenia” z paleniem papierosów, nigdy nie piły alkoholu, jedynie kilku uczniów przyznało się do wypicia szampana w towarzystwie rodziców.

Nastomiast wśród młodzieży gimnazjalnej w przedziale wiekowym 13-16 lat, z analizy pytania „palenie papierosów” wynika, że w ciągu ostatniego miesiąca na 100 % dziewcząt, abstynentami palenia (80 % nigdy w życiu nie paliła), 80 % chłopców nie paliło w ostatnim miesiącu (60 % nigdy w życiu). Niepokojącym faktem jest to, że 10 % chłopców, 5 % dziewcząt przyznaje się do wypalenia od 6-10 papierosów dziennie, ma problem z powstrzymaniem się z paleniem w czasie zajęć lekcyjnych, jest to już nałogowe palenie papierosów.

Z analizy pytania „doświadczenie alkoholowe” wynika, że 50,9 % dziewcząt (36 % chłopców) nigdy nie piła napojów alkoholowych. Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo i tanie wino – 42 % badanych, II miejsce zajmuje szampan – 28 %.

Na pytanie „czy używają substancje psychoaktywne” młodzież nie przyznaje się do ich używania.

W 2004 roku wśród młodzieży gimnazjalnej pojawił się problem używania i dilerowania narkotyków, problem dotyczy 10 uczniów gimnazjum.

Gimnazjum podjęło działania w zakresie zwalczania i profilaktyki narkomanii, nawiązano współpracę z policją i z Poradnią Profilaktyki i Uzależnień w Pabianicach. Prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla rodziców i uczniów, a także toczy się postępowanie sądowe w tych sprawach.

Z informacji uzyskanych od dyrektora Publicznego Gimnazjum w Dobroniu wynika, że planowane są w przyszłym roku badania ankietowe dotyczące problemu uzależnień wśród młodzieży gimnazjalnej w celu zdiagnozowania skali problemu, a uzyskane wyniki służyć będą opracowaniu metod zapobiegania i przeciwdziałania problemom uzależnień.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu w roku 2004 rozpatrzyła 14 spraw, z czego 4 osoby podjęły dobrowolne leczenie odwykowe, zaś w stosunku do 3 osób skierowane zostały wnioski do sądu o nałożenie obowiązku leczenia, nie umorzono żadnej ze spraw, pozostałe osoby objęte zostały pomocą punktu konsultacyjnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu. W 2005 roku pomocą punktu konsultacyjnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objęte jest 37 osób, z tej grupy 3 osoby korzystają stale.

Często nadużywanie alkoholu staje się przyczyną przestępstw i wykroczeń. Policja zarejestrowała na terenie gm. Dobroń w 2004 roku następujące zdarzenia, które były popełniane pod wpływem alkoholu:

- kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości - 6,
- kierowanie rowerem w stanie nietrzeźwości - 26,

Sprawami związanymi z problemem uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Dobroń zajmują się między innymi:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- świetlica socjoterapeutyczna przy Szkole Podstawowej w Chechle
- klub AA i Punkt Konsultacyjny.

Istniejące podmioty nie zaspokajają potrzeb w tym zakresie, brakuje profesjonalnego poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Problem ten uzupełniany jest przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Łasku i w Pabianicach.

Ponadto ciągle niedostateczna jest wiedza społeczeństwa z zakresu zdrowego trybu życia oraz szkodliwości nadużywania alkoholu oraz innych używek.

Niepełnosprawność

Niepełnosprawność to jedna z głównych kwestii społecznych, która utrudnia funkcjonowanie coraz większej liczbie ludności. W gminie Dobroń problem ten dotyczy ok. 450 osób. W tej liczbie ok. 40 osób to klienci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Diagnoza tej grupy nie jest pełna, brak jest bowiem pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji.

Problemem osób niepełnosprawnych na terenie naszej gminy zajmuje się głównie Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Dobroniu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. Działania tych instytucji zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, wspomagania w procesie rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych, integracji części z tych osób ze środowiskiem lokalnym. Brak natomiast kompleksowych działań partnerskich integrujących osoby niepełnosprawne pozostające w swoim środowisku, ze środowiskiem lokalnym mającym na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczania. Konieczne jest stworzenie rozwiązań, które zapobiegałyby temu zjawisku i pozwalały osobom niepełnosprawnym na uczestnictwo w życiu społecznym. Niezbędnym jest rozszerzenie

działalności poprzez zwiększenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, działań mających na celu umożliwienie wyjścia z domu oraz nabycie lub rozwinięcie różnych umiejętności, większej liczbie osób niepełnosprawnych.

3. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

3.1 Misja

Gmina Dobroń to gmina, która stawia na harmonijny rozwój. Swoim mieszkańcom chce zapewnić jak najlepsze warunki życia w poczuciu bezpieczeństwa oraz umożliwić im realizację planów osobistych, zawodowych i społecznych, poprzez:

- zapewnienie wszystkim potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej oraz dostępu do szeroko pojętego poradnictwa,
- integrację zawodową i społeczną różnych grup społecznych, w tym m.in. młodzież, kobiety, osoby niepełnosprawne,
- wspieranie grup szczególnego ryzyka i zapobieganie ich społecznemu wykluczeniu,
- aktywizację społeczności lokalnych,
- wspieranie lokalnych inicjatyw,
- zapewnienie dostępu do poradnictwa i informacji.

Wszelkie działania prowadzone są w odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby osób, rodzin, grup i społeczności, zaś przy ich realizacji wykorzystywany jest istniejący potencjał ludzki i instytucjonalny.

Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz ich zaktywizowanie do włączania się w rozwiązywanie istniejących problemów.

3.2 Podstawowe założenia strategii na lata 2005 - 2013

Większość problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń życia zbiorowego. Ich przykładem jest głównie bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność itp.

Powyższe problemy będą się pojawiać lub pogłębiać na skutek braku zabezpieczenia finansowego. **Gwarantem prawidłowego funkcjonowania człowieka jest bowiem zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych – żywność, odzież, dach nad głową, itp.** Brak dostatecznych środków finansowych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do pomocy społecznej. Dlatego też konieczne jest, aby w szczególnie trudnym dla osoby i rodziny okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie elementarnych potrzeb bytowych. W przypadku braku możliwości radzenia sobie z czynnościami domowymi lub z samoobsługą, w celu jak najdłuższego zatrzymania osób w środowisku, zapewnienie pomocy usługowej. **Ciężar tej pomocy musi przejąć gmina**, której sytuacja będzie tym trudniejsza, że dochodzą nowe zadania, dotychczas finansowane przez budżet państwa a obecnie przekazane do finansowania gminie. Z tego też względu należy poszukiwać dodatkowych środków np.: unijnych oraz wspieranie gminy przez wszystkie podmioty, w tym organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Obok pomocy o charakterze finansowym, rzeczowym lub usługowym, konieczne jest rozwijanie form pozamaterialnych w postaci, np.: poradnictwa, wsparcia psychologicznego lub prawnego, aktywizację społeczną,

rozwój samopomocy. Celem tych wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji i doprowadzenie do usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych. O pełnym usamodzielnieniu nie będzie jednak mowy bez zapewnienia bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach, np.: zatrudnienie socjalne, roboty publiczne, prace interwencyjne, itp.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażującej sferę polityczną, gospodarczą i społeczną. Dlatego też wskazane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego ku całej rodzinie. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania społecznych problemów (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne itp.).

Przedstawiciele ww. instytucji i organizacji muszą prowadzić nie tylko wspólne działania w celu rozwiązywania lub łagodzenie problemów istniejących, ale też przeciwdziałanie ich powstawaniu. Podejmowane wspólnie działania winny mieć również na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób i grup oraz włączanie w życie społeczne środowisk już wykluczonych.

Przygotowywane programy profilaktyczne i naprawcze oraz ich realizacja muszą być poddane społecznej ocenie i w razie konieczności aktualizowane i dostosowywane do aktualnych potrzeb i sytuacji.

3.3 Główne cele strategiczne

Uwzględniając założenia strategii na lata 2005 – 2013 sformułowano następujące cele strategiczne:

1. Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin.
2. Ulepszanie istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków istniejących problemów i mobilizowania ludzi do działania.
3. Tworzenie lub uzupełnianie infrastruktury socjalnej.
4. Stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego ku całej rodzinie oraz zwiększanie efektywności działań poszczególnych podmiotów.

3.4 Plan działań strategicznych na lata 2005 - 2013

Cel strategiczny nr 1

Celem działań jest zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin (pomoc materialna, rzeczowa i usługowa).

Sposób realizacji:

- świadczenie pomocy finansowej lub w naturze dostosowanej do indywidualnych potrzeb osób i rodzin w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,
- świadczenie pomocy do wydatków mieszkaniowych,
- realizacja świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych,
- zabezpieczenie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym, w szczególności osobom starszym, dzieciom, osobom niepełnosprawnym i bezdomnym,
- wdrażanie rządowego programu „posiłek dla potrzebujących”, próby uzyskania środków lokomocji przy jego organizowaniu,

- zapewnienie dachu nad głową osobom tego pozbawionym,
- zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych, w razie niemożności zaspokojenia całodobowej opieki umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- zapewnienie komfortu psychicznego i poczucia bezpieczeństwa osobom starszym poprzez zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- włączenie osób starszych do życia w lokalnej społeczności,
- świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym,
- socjalna pomoc materialna na cele edukacyjne.

Realizatorzy:

1. Gmina.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. PFRON.
4. Organizacje pozarządowe i kościelne.
5. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Szkoły.
7. Sponsorzy.

Cel strategiczny nr 2

Celem jest ulepszanie istniejących i wprowadzanie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków istniejących problemów i mobilizowania ludzi do działania.

Sposób realizacji:

- propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia,
- aktywizacja społeczności lokalnych,
- ułatwienie dostępu do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, z zakresu promocji zdrowia oraz informacji, poprzez organizowanie punktów informacyjno-konsultacyjnych, prelekcji, wydawanie poradników i informatorów,
- aktywizacja społeczna i zawodowa osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem (promowanie działań wolontarystycznych, inicjowanie grup samopomocowych, wymiana usług, zatrudnienie socjalne),
- zbudowanie systemu wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy,
- przygotowanie programów skierowanych ku poszczególnym grupom ryzyka, w szczególności niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, uzależnionych, rodzin niepełnych,
- świadczenie pomocy rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży – wzmocnienie roli rodziny oraz zwiększanie roli wychowawczej placówek edukacyjnych,
- zagospodarowanie czasu wolnego, w szczególności dzieci i młodzieży,
- organizowanie kampanii oraz innych akcji w celu propagowania zdrowego stylu życia, przeciwstawiania się przemocy i agresji, fundamentalnego znaczenia rodziny.

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe.
3. Organizacje pozarządowe i kościelne.
4. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Policja.
6. Powiatowy Urząd Pracy.
7. Lokalny biznes.

Cel strategiczny nr 3

Tworzenie lub uzupełnianie infrastruktury socjalnej.

Sposób realizacji:

- adaptacja pomieszczeń na mieszkania socjalne,
- utworzenie Klubu Integracji Społecznej jako ośrodka wsparcia dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem,
- systematyczna likwidacja barier architektonicznych,
- zorganizowanie punktu poradnictwa rodzinnego.

Realizatorzy:

1. Gmina.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Powiatowy Urząd Pracy.
5. PFRON.
6. Organizacje pozarządowe i kościelne.

Cel strategiczny nr 4

Stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego ku rodzinie oraz zwiększenie efektywności działań poszczególnych podmiotów.

Sposób realizacji:

- nawiązanie współpracy z lokalnymi instytucjami oraz organizacjami o charakterze publicznym i niepublicznym, w celu:
diagnozowania istniejących problemów, podejmowania działań na rzecz łagodzenia lub rozwiązywania istniejących problemów, przygotowania programów profilaktycznych i naprawczych, monitorowanie rodzin zagrożonych,
- wzajemna wymiana informacji w zakresie potrzeb osób i rodzin oraz form świadczonej pomocy przez poszczególne podmioty,
- informowanie mieszkańców o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- prowadzenie szkoleń dla przedstawicieli poszczególnych instytucji i organizacji w celu zwiększenia efektywności ich pracy,

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
1. Instytucje rządowe i samorządowe (oświatowe, kulturalne, bezpieczeństwa itp.)
2. Media.
3. Powiatowy Urząd Pracy.
4. Organizacje pozarządowe i kościelne.

3.5 Priorytety

Wszystkie cele przyjęte w tym dokumencie są ze sobą ściśle powiązane i wymagają szybkiego wdrożenia, ponieważ odnoszą się do poprawy życia mieszkańców gminy. Jednak ze względów finansowych oraz kadrowych realizacja wszystkich jednocześnie nie jest możliwa. Dlatego też wybrano cele priorytetowe, których realizację należy rozpocząć w pierwszej kolejności. Są to:

- 1/ zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin, a w szczególności świadczenie niezbędnej pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej;
- 2/ aktywizacja społeczna i zawodowa osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem (samopomoc, edukacja, zatrudnienie socjalne);
- 3/ przygotowanie programów skierowanych ku poszczególnym grupom ryzyka, w szczególności bezrobotnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, rodzin dysfunkcyjnych;
- 4/ aktywizacja społeczności lokalnych;
- 5/ zagospodarowanie czasu wolnego, w szczególności dzieci i młodzieży;
- 6/ utworzenie Klubu Integracji Społecznej, jako ośrodka wsparcia dla osób wykluczonych lub zagrożonych tym zjawiskiem;
- 7/ likwidacja barier architektonicznych i społecznych, w celu włączenia osób niepełnosprawnych w życie społeczne;
- 8/ stworzenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

4. Źródła finansowania

Do podstawowych źródeł finansowania działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych należy zaliczyć:

- 1/ środki gminy;
- 2/ środki z budżetu państwa;
- 3/ środki unijne (Europejski Fundusz Społeczny oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego);
- 4/ środki własne podmiotów zaangażowanych w rozwiązywaniu problemów społecznych.
- 5/ sponsorzy;
- 6/ inne.

5. Monitoring i ewaluacja

Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych będzie uzależniona od wielu czynników. Najważniejsze z nich to:

- 1/ sytuacja finansowa gminy;
- 2/ kreatywność i stopień zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych we wspólne działania;
- 3/ aktywność samych zainteresowanych, czyli mieszkańców gminy.

Do poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii zostaną przygotowane odrębne programy i projekty. Ich wdrażanie będzie systematycznie monitorowane przez wyznaczonych pracowników odpowiedzialnych za ich realizację.

Systematycznie też będzie prowadzona analiza osiągniętych efektów, zaś raz w roku sporządzone będzie sprawozdanie dotyczące realizacji zadań wynikających ze strategii. Coroczne sprawozdanie będzie przedstawiane władzom samorządowym.

6. Zarządzanie realizacją strategii

Punktem wyjścia do opracowania strategii jest diagnoza problemów na podstawie której, opracowane zostały cele strategiczne i zadania do wykonania. Realizacja zadań podlega stałej ocenie, której celem jest wychwycenie zachodzących zmian oraz uchybień w realizacji. Te elementy będą wykorzystane do wprowadzenia korekt.

Nadzór nad realizacją całości zadań założonych w strategii będzie prowadzony przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Nadzór merytoryczny nad realizacją poszczególnych zadań będzie należał do kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Dobroń.

Sukcesywnie do głównego dokumentu strategii załączane będą programy i projekty dotyczące realizacji poszczególnych zadań.

7. Analiza mocnych i słabych stron gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Analiza mocnych i słabych stron stanowi jedną z podstawowych metod strategicznych polegającą na ocenie elementów, które należy wykorzystać lub też eliminować podczas realizacji zadań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Mocne strony to wszelkie atuty oraz czynniki, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę oraz wspomagają rozwój. Słabe strony natomiast to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudniać lub uniemożliwić realizację celów strategicznych.

Mocne strony :

- dobrze zdiagnozowane niektóre obszary problemowe, np.: bezrobocie, problemy osób starszych,
- dobra organizacja pracy jednostek organizacyjnych gminy i administracji publicznej,
- otwarcie na nowe doświadczenia i wiedzę,
- możliwość wykorzystania środków unijnych,
- oferta edukacyjna placówek publicznych dostępna na wszystkich poziomach nauczania,
- duże zasoby siły roboczej,
- wykwalifikowana kadra pracowników działających na polu pomocy społecznej ,
- dobry układ komunikacyjny.

Słabe strony :

- brak systemowych rozwiązań problemów społecznych,
- rosnąca ilość osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem,
- niewystarczające środki na realizację działań profilaktycznych i naprawczych,
- wysoka stopa bezrobocia,
- wysoki poziom długookresowego bezrobocia,
- wzrost zatrudnienia „na czarno”,
- niskie wykształcenie osób bezrobotnych,
- narastający problem uzależnień wśród młodzieży i dorosłych,
- niewytarczający zasób mieszkań socjalnych,
- rosnąca przemoc w rodzinie i szkole,
- ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży,
- niedostateczny system opieki dla ludzi starszych,
- brak programów mających na celu wykorzystanie środków unijnych,

- brak przekonania o możliwości przeciwstawienia się wykluczeniu społecznemu

Przedstawiona strategia rozwiązywania problemów społecznych, obejmuje teren gminy Dobroń, w których uczestniczyć będą mieszkańcy, instytucje i organizacje. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz niektórych organizacji i instytucji, takich jak m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach, Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu, Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia Dobroniu, Dom Pomocy Społecznej w Pabianicach i inne.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych ośmiu lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy tych podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu przeznaczy na realizację działań środki własne, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł. Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;
- działania na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków z innych źródeł niż budżet samorządu;
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć;
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Strategia, jak i zawarte w niej programy, jest dokumentem ciągle „otwartym” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2005-2013 stanowi załącznik do uchwały Nr XXXI/209 /2005 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 29 listopada 2005 r.

8. Umocowania prawne strategii rozwiązywania problemów społecznych

Opracowanie „Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Dobroń” oraz jej wdrażanie wynika i odpowiada obowiązującym przepisom prawnym, wśród których do najważniejszych należą:

- 1/ ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – Dz.U. Nr 64, poz.593, zm.Dz.U. Nr 99, poz.1001 i Dz.U. Nr 273, poz.2703, Dz.U. z 2005 r. Nr 64, poz.565, Nr 94, poz.788, Nr 164, poz.1366, Nr 179, poz.1487;
- 2/ ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz.U. Nr 99, poz.1001, zm.Dz.U. Nr 273, poz.2703, Dz.U. z 2005 r. Nr 64, poz.565, Nr 94, poz.788, Nr 164, poz.1366;
- 3/ ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym – Dz.U. Nr 122, poz.1143, z 2004 r. Dz.U. Nr 64, poz.624 i Nr 99, poz.1001, Dz.U. z 2005 r. Nr 164, poz.1366;

- 4/ ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – Dz.U. Nr 96, poz.873, z 2004 r. Dz.U. Nr 64, poz.593, Dz.U. Nr 116, poz.1203 i Dz.U. Nr 210, poz.2135, Dz.U. z 2005 r. Nr 155,poz.1298,Nr 169,poz.1420;
- 5/ ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych – Dz.U. Nr 123, poz.776 i Dz.U. Nr 160, poz.1082, Dz.U. z 1998 r. Nr 99, poz.628, Nr 106, poz.668, Nr 137, poz.887, Nr 156, poz.1019 i Nr 162, poz.1118, Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz.486, Nr 90, poz.1001, Nr 95, poz.1101 i Nr 111, poz.1280, Dz.U. z 2000 r. Nr 48, poz.550 i Nr 119, poz.1249, Dz.U. z 2001 r. Nr 39, poz.459, Nr 100, poz.1080, Nr 125, poz.1368, Nr 129, poz.1444, Nr 154, poz.1792 i poz.1800, Dz.U. z 2002 r. Nr 169, poz.1387, Nr 200, poz.1679 i 1683 i Nr 241, poz.2074, Dz.U. z 2003 r. Nr 7, poz.79, Nr 90, poz.844, Nr 223, poz.2217 i Nr 228, poz.2262, Dz.U. z 2004 r. Nr 96, poz.959, Nr 99, poz.1001 i Nr 240, poz.2407, Dz.U. z 2005 r. Nr 44,poz.422,Nr 132,poz.1110, Nr 163,poz.1362,Nr 164,poz.1366;
- 6/ ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej – Dz.U.z 2005 r. Nr 86 , poz.732, nr 164,poz.1366;
- 7/ ustawa z dnia 25 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych – Dz.U. Nr 71 2, poz.734, Dz.U. z 2002 r. Nr 216, poz.1826, Dz.U. z 2003 r. Nr 203, poz.1966, z 2004 r. Nr 204, poz.2406;
- 8/ ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – Dz.U. Nr 203, poz.1966;
- 9/ ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – Dz.U.z 2002 r. Nr 147 , poz.1231, Nr 167, poz.1372, Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz.719, Nr 122, poz.1143, Dz.U. z 2004 r. Nr 29, poz.257, Nr 99, poz.1001, Nr 152, poz.1597 i Nr 273, poz.2703, Dz.U. z 2005 r.Nr 23 ,poz.186,Nr 132,poz.1110,Nr 155,poz.1298,Nr 179,poz.1485;
- 10/ ustawa z dnia 29 kwietnia 2004 roku o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004 – 2005 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych – Dz.U. Nr 145, poz.1533,Dz.U. z 2005 r. Nr 150,poz.1241;
- 11/ ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – Dz.U. Nr 210, poz.2135, Dz.U. z 2005 r. Nr 94,poz.788, Nr 132,poz.1110,Nr 138,poz.1154,Nr 157,poz.1314,Nr 164,poz.1366,Nr 179,poz.1485;
- 12/ ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach – Dz.U. Nr 128, poz.1175,Dz.U. z 2004 r. Nr 96,poz.959,Nr 179,poz.1842, Dz.U. z 2005 r. Nr 90,poz.757,Nr 94,poz.788, Nr 132,poz.1105,Nr 163,poz.1362;
- 13/ ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /rozdział 8 a/ - Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz.2572, Nr 273, poz.2703 i Nr 281, poz.2781,Dz.U. z 2005 r. Nr 17,poz.141, Nr 94,poz.788,Nr 122,poz.1020,Nr 131,poz.1091,Nr 167,poz.1400;.